

ХАРТА НА ЗЕМЯТА

Въведение

Намираме се в критичен момент от историята на Земята - време, когато човечеството трябва да избира своето бъдеще. Тъй като светът става все по-взаимозависим и „крехък”, бъдещето едновременно носи голяма опасност и голямо обещание. За да се придвижваме напред, трябва да признаем, че в среда на прекрасното многообразие от култури и форми на живот, ние сме едно голямо човешко семейство и една общност на Земята с обща съдба. Ние трябва да се обединим, за да се роди устойчиво глобално общество, основано на уважение към природата, универсални човешки права, икономическа справедливост и култура на мира. За тази цел е наложително, ние, народите на Земята, да заявим нашата отговорност за живот един към друг, както и за бъдещите поколения.

Земята - наш дом

Човечеството е част от по-голямата развита вселена. Земята - наш дом, е жива, с уникален човешки ресурс. Силите на природата правят съществуването тежко и несигурно приключение, но Земята е осигурила условия от съществено значение за развитието на живота. Устойчивостта и благоденствието на човечеството зависят от запазването на здравословна биосфера с всички екологични системи, богато разнообразие от растения и животни, плодородни почви, чисти води и въздух. Глобалната среда с ограничени ресурси е обща грижа на всички народи. Защитата на жизнеността на Земята, разнообразието и красотата е свещено доверие.

Глобалната ситуация

Доминиращите модели на производство и потребление причиняват екологични разрушения, изчерпването на ресурсите и масово изчезване на видовете. Общности са изложени на риск. Предимствата за развитие не се разделят справедливо и пропастта между богатите и бедните се разширява. Несправедливостта, бедността, невежеството, насилието и конфликтите са широко разпространени и причина за големи страдания. Безпрецедентният ръст на населението обременява екологични и социални системи. Основите на глобалната сигурност са застрашени. Тези тенденции са опасни, но не неизбежни.

Предизвикателствата пред нас

Изборът е наш: форма на глобално партньорство с грижа за Земята и един друг - или риск и унищожаване на себе си и разнообразието на живота. Основни промени са необходими в нашите ценности, институции, както и начини на живот. Трябва да разберем, че когато основните нужди са удовлетворени, основното развитие е преди всичко да бъдеш повече, отколкото да имаш повече. Ние имаме знания и технологии, които да осигурим за всички и да намалим вредното въздействие върху околната среда. Появата на глобалното гражданско общество е създаването на нови възможности за изграждане на демократични и хуманен свят. Нашите екологични, икономически, политически, социални и духовни предизвикателства са свързани помежду си и заедно можем да изградим общи решения.

Универсална отговорност

За постигането на тези стремежи ние трябва да решим да живеем с чувство за универсална отговорност, идентифициране на себе си с цялата общност на Земята, както и с нашите местни общности. Ние сме едновременно граждани от различни народи и от един свят, в който локалното и глобалното са свързани. Всеки споделя отговорността за настоящето и бъдещето благосъстояние на човешкия род и в по-широк аспект на живия свят. Духът на човешка солидарност и родство с всичко живо се засилва, когато живеем с благоговение към тайната на битието, благодарност за дара на живота, смирение по отношение на човешкото място в природата.

Спешно се нуждаем от обща визия за основните ценности, които да дадат етична основа за нововъзникващата световната общност. Ето, заедно с надеждата, ние заявяваме следните взаимозависими принципи за устойчив начин на живот като обща мярка, чрез която поведението на всички лица, организации, бизнеса, правителства и транснационални институции да бъдат ръководени и оценени.

Принципи

I. Уважение и грижа за човечеството

- 1. Зачитането на Земята и живота в цялото му разнообразие.**
 - а. Признаване, че всички същества са взаимно свързани и всяка форма на живот има стойност, независимо от стойността си относно човешките същества.
 - б. Утвърждаване на вяра в достойнството, присъщо на всички човешки същества и в интелектуалния, художествен, етичен и духовен потенциал на човечеството.
- 2. Грижа за живата общност, разбиране, съчувствие и любов.**
 - а. Приемане, че с право на собственост, управление и използване на природните ресурси е задължението да се предотвратят вредите за околната среда и се защитават правата на хората.
 - б. Утвърждаване, че по-голямата свобода, знания и сила са повишена отговорност за насърчаване на общото благо.
- 3. Изграждане на демократичните общества, които са справедливи, партисипативни, устойчиви и мирни.**
 - а. Гарантиране, че обществото на всички равнища ще осигури основните човешки права и свободи и възможност за всеки да реализира пълния си потенциал.
 - б. Насърчаване на социалната и икономическата справедливост, осигуряваща възможност на всички да постигнат сигурност, нормално препитание и екологична отговорност.
- 4. Запазване на даровете на Земята и красотата на настоящите за бъдещите поколения.**
 - а. Осъзнаване, че свободата на действие на всяко поколение се определя от нуждите на бъдещите поколения.
 - б. Предаване на бъдещите поколения ценности, традиции и институции в подкрепа на дългосрочния разцвет на човека и екологичните общности на Земята.

За да се изпълнят тези четири широки ангажименти, е необходима:

II. ЕКОЛОГИЧНА ЦЯЛОСТ

5. Опазване и възстановяване на целостта на екологичните системи на Земята, като специално внимание се обръща на биологичното разнообразие и природните процеси, които поддържат живота.

- а. Приемане на всички нива планове за устойчиво развитие и подзаконови актове, които гарантират опазване на околната среда и рехабилитация като неразделна част от всички инициативи за развитие.
- б. Създаване и поддържане на надеждна защита на природата и биосферни резервати, включително горите и морските зони, системи за защита на Земята, опазване на биоразнообразието и съхраняване на нашето природно наследство.
- в. Насърчаване на възстановяването на застрашени видове и екосистеми.
- г. Контрол и премахване на неместни или генетично модифицирани организми, вредни за местните видове и околната среда и предотвратяване на въвеждането на тези вредни организми.
- д. Управление на използването на възобновяеми енергийни ресурси като вода, почва, горски продукти и морски живот по начин, който надвишава размера на възстановяване и опазване на здравето на екосистемите.
- е. Управление на добива и използването на невъзобновяеми ресурси като минерали и изкопаеми горива по начин, който минимизира изчерпване и не причинява сериозни щети на околната среда.

6. Предотвратяване на увреждането като най-добрия метод за защита на околната среда, а когато знанието е ограничено, прилагане на предпазлив подход.

- а. Предприемане на действия за избягване на възможността от сериозни или необратими екологични вреди, дори когато научното познание е непълно или неубедително.
- б. Прехвърляне на тежестта на доказване към тези, които твърдят, че предложената дейност няма да причини значителни щети, както и съответните лица да бъдат подведени под отговорност за вредностите за околната среда.
- в. Гарантиране, че вземането на решения се отнася до кумулативни, дългосрочни, косвени и глобални последици на човешката дейност.
- г. Предотвратяване на замърсяването на всяка част на околната среда и непозволяване на натрупването на радиоактивни, токсични или други опасни вещества.
- д. Избягване на военни действия, вредни за околната среда.

7. Приемане на модели на производство, потребление и репродукция, които защитават регенеративния капацитет на Земята, правата на човека и общественото благосъстояние.

- а. Намаляване, повторна употреба и рециклиране на материалите, използвани в системи за производство и потребление, и гарантиране, че остатъчните отпадъци могат да бъдат приравнени с екологичните системи.
- б. Задържане от действие и отчитане на ефективността при използване на енергия и насочване на усилията към усвояване все повече възобновяеми енергийни източници като вятърна и слънчева енергия.
- в. Насърчаване на разработването, приемането и справедливо прехвърляне на екологосъобразни технологии.
- г. Включване на всички екологични и социални разходи на стоки и услуги в продажната цена и създаване на възможности за потребителите да идентифицират

продуктите, които отговарят на най-високите социални и екологични стандарти.
д. Осигуряване на универсален достъп до здравни грижи, които поощряват репродуктивното здраве и отговорното възпроизвеждане.
е. Приемане на начин на живот, който поставя акцент върху качеството на живот и осигуряването на материал в ограничен свят.

8. Засилване на проучването на екологичната устойчивост и насърчаване на свободната размяна и широко приложение на придобитите знания.

а. Подкрепа на международното научно и техническо сътрудничество в областта на устойчивото развитие, със специално внимание към нуждите на развиващите се страни.
б. Разпознаване и запазване на традиционни знания и мъдрост във всички култури, които допринасят за опазването на околната среда и човешкото благосъстояние.
в. Гарантиране, че информацията от жизненоважно значение за човешкото здраве и околната среда, включително генетичната информация, остава на разположение в публичното пространство.

III. СОЦИАЛНА И ИКОНОМИЧЕСКА СПРАВЕДЛИВОСТ

9. Изкореняване на бедността като етичен, социален и екологичен императив.

а. Гарантиране на правото на питейна вода, чист въздух, сигурност на храните, незамърсена почва, подслон, безопасна канализация и разпределяне на необходимите националните и международни ресурси.
б. Овластяване на всяко човешко същество с образование и ресурси за осигуряване на устойчив поминък, както и предоставяне на социални мрежи за сигурност и безопасност за тези, които не са в състояние да се издържат сами.
в. Подкрепа за пренебрегваните, защита на уязвими, грижи за тези, които страдат и осигуряване на възможност те да развият способностите си и да следват своите стремежи.

10. Гарантиране, че икономическите дейности и институции на всички нива насърчават човешкото развитие в един справедлив и устойчив начин.

а. Насърчаване на справедливото разпределение на богатството между нациите и народите.
б. Подобряване на интелектуалните, финансови, технически и социални ресурси на развиващите се страни и освобождаването им от тежкия международен дълг.
в. Гарантира се, че цялата търговия подкрепя устойчивото използване на ресурсите, опазване на околната среда и прогресивните стандарти на труда.
г. Изискване мултинационалните корпорации и международните финансови организации да действат по по-прозрачен начин в интерес на общото благо и да бъдат държани отговорни за последствията от тяхната дейност.

11. Утвърждаване равенството между половете и справедливостта като предпоставка за устойчиво развитие и осигуряване на достъп до образование, здравни грижи и икономически възможности.

а. Защита на човешките права на жените и момичетата и премахване на всякакви форми на насилие над тях.
б. Насърчаване на активното участие на жените във всички аспекти на икономическия, политически, граждански, социален и културен живот като пълноправни и равноправни

партньори, които взимат решенията, както и лидери и бенефициенти.
в. Укрепване на семейството и гарантиране на безопасна и любяща среда за възпитаване на всички членове на семейството.

12. Потвърждаване на правото на всички, без дискриминация, на физическа и социална среда, подкрепа на човешкото достойнство, физическо здраве и духовно благосъстояние, със специално внимание към правата на коренното население и малцинствата.

а. Премахване на дискриминацията във всичките ѝ форми, като например въз основа на раса, цвят, пол, сексуална ориентация, религия, език, национален, етнически или социален произход.

б. Утвърждаване на правото на коренното население на своя духовност, знания, земи и ресурси и свързани с тяхната практика дейности за развитието на устойчиви поминъци.

в. Уважение и подкрепа на младите хора от нашите общества, като им се осигурява възможност да изпълнят своята основна роля в създаването на устойчиви общества.

г. Опазване и възстановяване на важни места от културно и религиозно значение.

IV. ДЕМОКРАЦИЯТА, НЕНАСИЛИЕ И МИР

13. Укрепване на демократичните институции на всички нива, както и осигуряване на прозрачност и отчетност в управлението, включително участие във вземането на решения и достъпа до правосъдие.

а. Утвърждаване на правото на всеки да получава ясна и навременна информация по въпроси на околната среда и всички планове за развитие и дейности, които биха могли да го засегнат или към които те проявяват интерес.

б. Поддръжка на местно, регионално и глобално гражданско общество и насърчаване на пълноценно участие на всички заинтересовани лица и организации във вземането на решения.

в. Защита на правото на свобода на мнение, на словото, мирни събирания, сдружаване и несъгласие.

г. Институционализиране на ефективен и ефикасен достъп до административни и независими съдебни процедури, включително средства за правна защита и обезщетение за вредите за околната среда и заплахата от подобни посегателства.

д. Премахване на корупцията във всички обществени и частни институции.

е. Укрепване на местните общности, като им се дава възможност да се грижат за своята среда, и им възлагат екологични отговорности към нивата на управление, които те могат да извършват най-ефективно.

14. Интегриране във формалното образование и учене през целия живот на знания, ценности и умения, необходими за устойчив начин на живот.

а. Осигуряване за всички, особено на децата и младежта условия за образование, които дават възможност да се допринесе активно за устойчивото развитие.

б. Насърчаване на включването на изкуствата и хуманитарните науки, както и техническите науки, в образованието за устойчиво развитие.

в. Засилване на ролята на медиите за повишаване на осведомеността за екологични и социални предизвикателства.

г. Признаване на значението на моралното и духовно образование за устойчив живот.

15. Отношение към всички живи същества с уважение и внимание.

а. Предотвратяване на жестокостта към животните, отглеждани в човешките общества

и предпазването им от страдание.
б. Защита на дивите животни от методите на лов и риболов, които предизвикват екстремно, продължително или ненужно страдание.
в. Избягване или премахване във възможно най-пълна степен на залавяне или унищожаване на нецелевидове.

16. Насърчаване на културата на толерантност, ненасилие и мир.

а. Насърчаване и подкрепяне на взаимно разбирателство, солидарност и сътрудничество между всички народи.
б. Изпълнение на цялостните стратегии за предотвратяване на сериозни конфликти и използване на съвместното решаване на проблеми за управление на околната среда и решаване на конфликти и други спорове.
в. Разоръжаване на националните системи за сигурност до ниво на непр provокативна отбрана и военни ресурси, за конвертиране на мирни цели, включително екологична реставрация.
г. Премахване на ядрените, биологични и токсични оръжия и други оръжия за масово унищожение.
д. Гарантиране, че използването на космическото пространство и орбиталните пространства подкрепя опазването на околната среда и мира.
е. Осъзнаване, че мирът е цялост, създадена от правилното отношения със себе си, други лица, различни култури, различен живот, Земята, и по-голема цялост, към която принадлежим.

Пътят напред

Както никога досега в историята, обща съдба ни кара да търсим ново начало. Едно такова обновление е преимането на тези принципи на Хартата на Земята. За да се изпълни това обещание, ние трябва да се ангажираме да приемем и да популяризираме ценностите и целите на Хартата.

Това изисква промяна на ума и сърцето. Това изисква нов смисъл на глобалната взаимозависимост и универсална отговорност. Ние трябва да разработим и приложим с въображение визията за устойчив начин на живот на местно, национално, регионално и глобално ниво. Нашето културно многообразие е ценно наследство и различните култури ще намерят своите отличителни начини да реализират визията. Ние трябва да задълбочим и разширим глобалния диалог, който генерира Хартата на Земята, защото имаме много да се учим от настоящото съвместно търсене на истина и мъдрост.

Животът често е конфликт, свързан с важни ценности. Това може да означава труден избор. Въпреки това, трябва да намерим начини да хармонизираме многообразието с единството, упражняването на свободата с общото благо, краткосрочни с дългосрочните цели. Всяка личност, семейство, организация и общността имат жизнено важна роля. Изкуствата, науките, религиите, образователните институции, медиите, бизнеса, неправителствените организации и правителства са призовани да предлагат творческо лидерство. Партньорството на правителството, гражданското общество и бизнеса е от съществено значение за ефективното управление.

За да се изгради устойчива глобална общност, народите на света трябва да подновят ангажимента си към Организацията на обединените нации, да изпълнят своите задължения в рамките на съществуващите международни споразумения, както и да

подкрепят прилагането на принципите на Хартата на Земята с международните правни инструменти за околна среда и развитие.

Нека това е запомнено във времето пробуждане за нов реверанс към живота, решимостта за постигане на устойчивост, засилване на борбата за справедливост, мир и радостен празник на живота.